НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ"

2100 гр. Елин Пелин пл. "Независимост" 1
Тел. 0725/60 231, 2307576@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор: .....
/ Р. Генджиева /

Заповед №РД 11-29/17.09.2026 г г.

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

В НУ „ХРИСТО БОТЕВ" – ГР. ЕЛИН ПЕЛИН

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящият правилник урежда основните изисквания и правила за осигуряване на безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд в Начално училище „Христо Ботев" – гр. Елин Пелин, наричано по-нататък „училището".

(2) Правилникът има за цел да осигури опазването на живота, здравето и физическата неприкосновеност на учениците, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал и всички лица, пребиваващи в училището.

Чл. 2. Правилникът се прилага:

1. В сградата и двора на училището;
2. В учебните кабинети, класните стаи, физкултурния салон, библиотеката и другите помещения;
3. По време на учебни занятия, междучасия, занимания по интереси и организирани училищни дейности;
4. При провеждане на спортни мероприятия, екскурзии, учебни посещения и други дейности извън училището;
5. При извършване на трудова дейност от служителите на училището;
6. При извършване на ремонтни, технически и обслужващи дейности на територията на училището.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за:

1. Директора на училището;
2. Педагогическите специалисти;

3. Непедагогическите специалисти и работници;
4. Учениците;
5. Родителите и законните представители на учениците;
6. Външни лица, изпълнители и посетители, пребиваващи на територията на училището.

Чл. 4. Осигуряването на безопасни условия на обучение, възпитание и труд се осъществява чрез:

1. Организационни и превантивни мерки;
2. Поддържане на безопасна материална и техническа среда;
3. Оценка и контрол на рисковете;
4. Провеждане на инструктажи и обучения;
5. Спазване на установените правила за поведение;
6. Своевременно установяване и отстраняване на опасности;
7. Организиране на действия при инциденти, аварии и извънредни ситуации.

ГЛАВА ВТОРА

НОРМАТИВНИ ОСНОВАНИЯ

Чл. 5. Правилникът е разработен в съответствие с приложимите разпоредби на:

1. Закона за здравословни и безопасни условия на труд;
2. Кодекса на труда;
3. Закона за предучилищното и училищното образование;
4. Закона за защита при бедствия;
5. Закона за здравето;
6. Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
7. Наредба № 3 от 19.04.2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място;
8. Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване;
9. Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска;
10. Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи, когато е приложима;
11. Други нормативни актове, регламентиращи безопасността и здравето при работа, пожарната безопасност, здравните изисквания и организацията на училищното образование.

ГЛАВА ТРЕТА

ОРГАНИЗАЦИЯ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл. 6. Директорът на училището:

1. Организира, ръководи и контролира дейността по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд;
2. Осигурява необходимите организационни, технически и финансови условия за изпълнение на нормативните изисквания;
3. Утвърждава настоящия правилник и организира запознаването на служителите с него;
4. Организира оценяването на риска и предприемането на необходимите мерки за предотвратяване на опасностите;
5. Определя със заповед длъжностните лица, които организират, провеждат и контролират инструктажите;

6. Осигурява провеждането и документирането на инструктажите и обученията по безопасност и здраве при работа;
7. Не допуска до работа лица, които не са инструктирани или не притежават необходимите знания и умения за безопасно изпълнение на трудовите си задължения;
8. Организира действията при аварии, инциденти и други опасни ситуации;
9. Осигурява взаимодействие с компетентните органи при необходимост;
10. Контролира спазването на правилника и предприема мерки при установени нарушения.

Чл. 7. Длъжностното лице, определено със заповед на директора да организира дейностите по безопасност и здраве при работа:

1. Подпомага директора при организирането на дейността по безопасност и здраве при работа;
2. Следи за изпълнението на мерките, произтичащи от оценката на риска;
3. Участва в подготовката и актуализирането на инструктажите и обученията;
4. Подпомага контрола върху състоянието на работните места и оборудването;
5. Докладва на директора за установени опасности и нарушения;
6. Участва в анализирането на трудови злополуки и инциденти в рамките на определените му функции.

Чл. 8. Педагогическите специалисти:

1. Осигуряват безопасни условия за учениците по време на учебните занятия и организираните дейности;
2. Запознават учениците с правилата за безопасно поведение;
3. Не допускат оставяне на ученици без надзор по време на организирани учебни и възпитателни дейности;
4. Следят за спазването на правилата за безопасност в класните стаи, коридорите, двора и физкултурния салон;
5. Предприемат незабавни действия при възникване на опасност;
6. Уведомяват директора при установен инцидент, опасност или неизправност;
7. Организират безопасното придвижване и поведение на учениците при дейности извън училището;
8. Не възлагат на учениците дейности, които са опасни или неподходящи за възрастта им.

Чл. 9. Непедагогическите специалисти и работници:

1. Спазват правилата за безопасност при изпълнение на трудовите си задължения;
2. Използват правилно предоставените им работни средства и лични предпазни средства;
3. Не извършват дейности, за които не притежават необходимата квалификация или правоспособност;
4. Незабавно уведомяват директора при установяване на опасност, повреда или неизправност;
5. Не допускат ученици до опасни работни зони, оборудване, препарати или инструменти;
6. Изпълняват възложените им действия при аварии и извънредни ситуации, когато това е безопасно.

Чл. 10. Учениците:

1. Спазват правилата за безопасно поведение в училище;
2. Изпълняват указанията на учителите и служителите;
3. Не предприемат действия, които застрашават тяхното здраве или здравето на други лица;
4. Не използват самоволно електрически уреди, инструменти или оборудване;
5. Не докосват опасни, повредени или непознати предмети;
6. Незабавно уведомяват учител или служител при възникване на опасност или инцидент.

Чл. 11. Родителите и законните представители:

1. Съдействат за формиране на навици за безопасно поведение у учениците;
2. Запознават се с установените правила за безопасност;
3. Уведомяват училището за обстоятелства, които имат значение за безопасността на детето;
4. Спазват правилата за достъп и престой в училищната сграда;
5. Съдействат при организираното предаване и получаване на учениците.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ

Чл. 12. Учебните занятия се провеждат в помещения, които отговарят на изискванията за безопасност, хигиена и здравословни условия.

Чл. 13. В класните стаи и учебните кабинети:

1. Мебелите и оборудването се поддържат в изправно и безопасно състояние;
2. Не се допуска наличие на предмети, които създават риск от нараняване;
3. Пътеките и изходите се поддържат свободни;
4. Електрическите контакти, кабели и уреди се използват само при безопасни условия;
5. Не се допуска самоволно включване или ремонт на електрически уреди от ученици;
6. Учителят следи за безопасното разположение на учениците и учебните материали.

Чл. 14. По време на междучасия:

1. Учениците се движат спокойно и без тичане по коридорите и стълбищата;
2. Не се допуска блъскане, скачане, бутане или опасни игри;
3. Не се допуска качване върху первази, парапети, мебели и други неподходящи места;
4. Учениците не се приближават до заключени или обозначени като опасни помещения;
5. Дежурните учители осъществяват надзор съгласно утвърдения график;
6. При възникване на конфликт или опасна ситуация се уведомява учител.

Чл. 15. В двора на училището:

1. Учениците спазват указанията на дежурните учители;
2. Не се допуска игра в опасни или необезопасени зони;
3. Не се допуска катерене по дървета, огради и съоръжения;
4. Не се допуска използване на предмети, които могат да причинят нараняване;
5. При установяване на повреда на съоръжение учениците незабавно уведомяват учител;
6. При неблагоприятни атмосферни условия се спазват указанията на училищното ръководство.

Чл. 16. При провеждане на занятия по физическо възпитание и спорт:

1. Учителят проверява условията за провеждане на заниманията;
2. Използва се само изправно спортно оборудване;
3. Учениците изпълняват упражненията според указанията на учителя;
4. Не се допуска използване на спортни уреди без разрешение;
5. При наличие на опасност или неизправност заниманието се преустановява или променя;
6. Учителят съобразява натоварването с възрастта и възможностите на учениците.

Чл. 17. При провеждане на занимания по интереси, празници, тържества и други организирани дейности:

1. Определя се отговорно лице;
2. Осигурява се необходимият надзор;
3. Използват се безопасни материали и пособия;

4. Не се допуска използване на опасни предмети или пиротехнически средства;
5. При необходимост се осигуряват допълнителни мерки за безопасност.

ГЛАВА ПЕТА

БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ДЕЙНОСТИ ИЗВЪН УЧИЛИЩЕТО

Чл. 18. При организиране на екскурзии, учебни посещения, походи, спортни мероприятия и други дейности извън училището се спазват приложимите нормативни изисквания и вътрешните правила на училището.

Чл. 19. Преди провеждането на дейността:

1. Определя се ръководител на групата;
2. Уточнява се маршрутът и програмата;
3. Осигурява се необходимият брой придружаващи лица;
4. Учениците се инструктират за правилата за безопасност;
5. Уточняват се начинът за комуникация и действията при извънредна ситуация;
6. Проверява се наличието на необходимите документи и разрешения.

Чл. 20. По време на дейността:

1. Учениците се придвижват организирано;
2. Не се допуска отделяне от групата без разрешение;
3. Учителите следят за присъствието и безопасността на учениците;
4. Спазват се правилата за безопасност на съответния обект;
5. При възникване на опасност дейността се преустановява и се предприемат действия за защита на учениците.

ГЛАВА ШЕСТА

БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 21. Работодателят осигурява здравословни и безопасни условия на труд на всички работещи в училището в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 22. Работните места се организират и поддържат така, че да се предотвратяват рисковете за живота и здравето на работещите.

Чл. 23. Работещите са длъжни:

1. Да спазват изискванията за безопасност и здраве при работа;
2. Да използват правилно работното оборудване;
3. Да спазват инструкциите за безопасна работа;
4. Да използват предоставените лични предпазни средства;
5. Да не отстраняват и да не променят самоволно защитни устройства;
6. Да не извършват дейности, за които не са обучени или инструктирани;
7. Да уведомяват работодателя за установени опасности;
8. Да съдействат за предотвратяване на трудови злополуки.

Чл. 24. При работа с почистващи и дезинфекционни препарати:

1. Препаратите се съхраняват в предназначени за това места;
2. Не се допуска съхраняване на препарати в съдове за хранителни продукти;
3. Спазват се указанията на производителя;

4. Използват се подходящи лични предпазни средства;
5. Не се допуска достъп на ученици до препарати и химични вещества;
6. Не се смесват препарати, когато това не е разрешено от производителя.

Чл. 25. При работа с електрическо оборудване:

1. Използват се само технически изправни уреди;
2. Не се допуска работа с повредени кабели, контакти и щепсели;
3. Не се извършва самоволен ремонт;
4. При установена неизправност оборудването се изключва от употреба и се уведомява отговорното лице;
5. Ремонт се извършва само от квалифицирани лица.

Чл. 26. При извършване на ремонтни дейности:

1. Опасните зони се обозначават и при необходимост се ограничават;
2. Не се допуска ученици да пребивават в зоните на ремонт;
3. Ремонтните дейности се организират така, че да не създават риск за учебния процес;
4. Изпълнителите спазват приложимите изисквания за безопасност;
5. При необходимост дейността се преустановява до осигуряване на безопасни условия.

ГЛАВА СЕДМА

ИНСТРУКТАЖИ И ОБУЧЕНИЕ

Чл. 27. Инструктажите и обученията по безопасност и здраве при работа се организират и провеждат в съответствие с Кодекса на труда, Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г.

Чл. 28. В училището се организират инструктажи:

1. Начален инструктаж;
2. Инструктаж на работното място;
3. Периодичен инструктаж;
4. Ежедневен инструктаж, когато е приложим;
5. Извънреден инструктаж.

Чл. 29. Инструктажите:

1. Се провеждат от определени със заповед на директора лица;
2. Съобразяват се с характера на дейността и възможните рискове;
3. Документират се съгласно нормативните изисквания;
4. Провеждат се в работно време;
5. Не се допуска до работа лице, което подлежи на инструктаж, но не е инструктирано.

Чл. 30. Учениците се запознават с правилата за безопасност:

1. В началото на учебната година;
2. Преди провеждане на дейности с повишен риск;
3. Преди организирани мероприятия извън училище;
4. При промяна на условията или възникване на нови рискове;
5. При необходимост от допълнителен инструктаж.

ГЛАВА ОСМА

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ИНЦИДЕНТИ, АВАРИИ И ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Чл. 31. При възникване на инцидент, авария или опасна ситуация:

1. Незабавно се предприемат действия за защита на живота и здравето;
2. Уведомява се директорът или определено от него лице;
3. При необходимост се подава сигнал на телефон 112;
4. Организира се оказване на първа помощ от лица, които имат необходимите знания и умения;
5. При необходимост се извеждат учениците и служителите от опасната зона;
6. Не се предприемат действия, които могат да изложат на опасност други лица.

Чл. 32. При пожар, земетресение, наводнение, терористична заплаха или друга извънредна ситуация се изпълняват утвърдените планове и указанията на компетентните органи.

Чл. 33. При инцидент с ученик:

1. Учителят или служителят предприема незабавни действия за защита на детето;
2. При необходимост се подава сигнал на телефон 112;
3. Уведомява се директорът;
4. Родителят или законният представител се уведомява своевременно;
5. Инцидентът се документира по установения ред;
6. При необходимост се предприемат мерки за предотвратяване на повторен инцидент.

Чл. 34. При трудова злополука:

1. Работодателят организира необходимите действия за оказване на помощ;
2. Злополуката се съобщава и регистрира съгласно приложимите нормативни изисквания;
3. Предприемат се действия за установяване на причините;
4. Организират се мерки за предотвратяване на подобни случаи.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЕВАКУАЦИЯ

Чл. 35. В училището се спазват установените правила за пожарна безопасност.

Чл. 36. Не се допуска:

1. Блокиране на евакуационни изходи и проходи;
2. Използване на неизправни електрически уреди;
3. Самоволно използване на отоплителни уреди;
4. Използване на открит огън и пиротехнически средства;
5. Съхраняване на леснозапалими материали на неподходящи места.

Чл. 37. При сигнал за пожар:

1. Уведомява се телефон 112;
2. Предприемат се действия за евакуация съгласно утвърдения план;
3. Учителите извеждат учениците организирано;
4. Не се допуска връщане в сградата;
5. При пристигане на компетентните органи се изпълняват техните указания.

ГЛАВА ДЕСЕТА

КОНТРОЛ, ДОКУМЕНТИРАНЕ И ОТГОВОРНОСТ

Чл. 38. Контролът по спазването на настоящия правилник се осъществява от директора и определените от него длъжностни лица в рамките на техните правомощия.

Чл. 39. В училището се съхраняват и поддържат необходимите документи, свързани с безопасността, включително:

1. Настоящият правилник;
2. Заповеди за определяне на отговорни лица;
3. Документи за оценка на риска;
4. Програми и документи за проведени инструктажи и обучения;
5. Документи за технически проверки и поддръжка на оборудването;
6. Документи за инциденти и предприети мерки;
7. Планове и инструкции за действия при аварии и извънредни ситуации;
8. Други документи, изисквани от нормативната уредба.

Чл. 40. Нарушенията на правилника от служителите се разглеждат съобразно действащото трудово законодателство и вътрешните правила на училището.

Чл. 41. Нарушенията на правилата от учениците се разглеждат съобразно Закона за предучилищното и училищното образование и Правилника за дейността на училището, като се вземат предвид възрастта, конкретната ситуация и необходимостта от подкрепа.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 42. Настоящият правилник се довежда до знанието на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал срещу подпис.

Чл. 43. Учениците се запознават с правилата за безопасно поведение по подходящ за възрастта им начин.

Чл. 44. Правилникът се преразглежда и актуализира при:

1. Изменение на нормативната уредба;
2. Промяна в организацията на дейностите в училището;
3. Установяване на нови рискове;
4. Настъпване на инцидент, налагащ промяна на правилата;
5. Предписания или указания на компетентните органи.

Чл. 45. Настоящият правилник влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора на училището.

Чл. 46. Правилникът се прилага съвместно с останалите вътрешни правила, планове и инструкции на училището, свързани с безопасността и здравето.